

The 73-Year-Long War: How Cold War Rivalries Set Off the Korean Conflict

 sputnikglobe.com/20230628/the-73-year-long-war-how-cold-war-rivalries-set-off-the-korean-conflict-1111503385.html

June 28, 2023

Sputnik se ohlíží za konfliktem, který technicky neskončil kvůli absenci trvalé mírové smlouvy a který od té doby vrhá dlouhý stín na dění v regionu.

Válečné kořeny v protikoloniálním odporu

V polovině 19. století imperiální autorita čínského císaře pod tlakem občanské války a pronikání do Evropy neustále slábla a jeho staletí trvajících nadvláda nad Koreou jako vazalským státem začala také slábnout. Rychlá industrializace japonské říše zároveň vedla k expanzivnímu úsilí a rostoucímu pocitu oprávnění vládnout dalším východoasijským národům.

Na přelomu století se Korea pomalu dostávala do japonské sféry vlivu. Poté, co modernější japonské námořní a pozemní síly porazily Číňany v krátké válce v letech 1894 a 1895, tento pokles se zrychlil a Čína ztratila kontrolu nad královstvím. Král Gojong o dva roky později vyhlásil Korejskou říši a na několik krátkých let umožnilo přátelství Gojonga s Ruskem Petrohradu rozšířit svou oporu v regionu. Japonsko však Koreu vnímalo jako „nůž namířený do srdce Japonska“ a po triumfu proti ruským silám v rusko-japonské válce v roce 1905 učinilo Japonsko Koreu protektorátem chryzantémového trůnu a v roce 1910 ji anektovalo.

Stejně jako ostatní území odebraná Číně a Rusku, jako je Tchaj-wan a jižní Sachalin, vládlo Tokio Koreji jako kolonii, která zásobovala mateřskou zemi surovinami, včetně levné manuální práce, a zavedlo rasový hierarchický systém, díky němuž se Korejci stali právně méněcennými. Japonci a jejich jazyk a kultura očerněni. Školský

system se pokusil Korejcům vštípit japonský jazyk, kulturu, náboženství a hodnoty ve snaze je „civilizovat“, podobně jako se to stalo v evropských imperiálních državách.

Japonští vládci v Koreji čelili téměř nepřetržitým povstáním a povstáním ze strany korejských nacionalistů, jejichž víra v právo Koreje na nezávislost byla poprvé pobouřena proti čínské suverenitě. Mezi taková hnutí patřila Spravedlivá armáda Yi In-yeong a Hnutí 1. března.

Korejský císař Gojong v roce 1897

© [Wikimedia Commons](#)

Poté, co císař Gojong zemřel v roce 1919, se v Koreji konaly velké protijaponské demonstrace, kterých se účastnily miliony lidí. Hnutí 1. března vytvořilo prozatímní vládu v zahraničí a vyhlásilo nezávislost Koreje. Hnutí bylo násilně potlačeno Japonci, při represích bylo zabito 7 509 lidí, 15 961 zraněno a dalších 46 948 bylo zatčeno.

Další partyzánská hnutí pokračovala v provozu od čínského Mandžuska až do japonské okupace na počátku 30. let, včetně komunistických sil, s nimiž se Kim Ir-sen spojil. Jak se japonská vláda rozšířila po Mandžusku a v roce 1937 začala totální invaze do Číny, Kimovo vedení rostlo a stal se hlavním vůdcem korejského protijaponského odporu v této oblasti.

světové války za nezávislost Koreje

Během druhé světové války byli korejští muži využíváni jako otrocká práce jak v Koreji, tak v celé říši, včetně továren v Japonsku. Podle některých odhadů 10 % z těch, kteří byli zabiti v Hirošimě, když USA shodily jadernou bombu na město 6. srpna 1945, byli Korejci mobilizovaní k práci v japonských muničních továrnách ve městě. Korejské ženy byly také používány jako sexuální otrokyně pro japonské vojáky – eufemisticky nazývané „utěšitelky“.

Válka dorazila do Koreje až během posledních týdnů, kdy sovětská Rudá armáda vyhlásila válku Japonsku a zahájila invaze do Mandžuska a Koreje kontrolované Japonci. Mezi jejich síly patřily tisíce čínských a korejských komunistů, včetně Kimovy skupiny. V době formálního podpisu japonské kapitulace 2. září dosáhly sovětské jednotky 38. rovnoběžky – blízko skutečné moderní hranice mezi Severní a Jižní Koreou. Po dohodě s Američany se zde držela sovětská vojska a čekala, až se s nimi z jihu střetnou americké vojenské síly, což trvalo několik týdnů.

Mapa zobrazující invazi Sovětského svazu do Mandžuska v roce 1945, známou také jako operace August Storm. Na základě map Davida Glantze v Levenworth Paper No 7 - únor 1983

© [Wikimedia Commons](#)

Americké rozkazy japonským silám v jižních částech Koreje zněly, aby pokračovaly v okupaci oblasti, dokud americké síly nedorazí a setkají se se sovětskými silami na 38. rovnoběžce.

Toho prosince konference sovětských, britských a amerických ministrů v Moskvě rozhodla o pětiletém společném poručnictví pro celou Koreu pod kontrolou konsorcia USA, SSSR, Spojeného království a Číny, z nichž poslední bylo ještě pod republikánskou vládou.

Po této době by se Korea stala sjednocenou nezávislou zemí. Nicméně, jak kapitalistické a komunistické soupeření začalo sklouzávat k patové situaci studené války, toto úsilí se začalo hroutit a Organizace spojených národů nebyla schopna zprostředkovat kompromis.

S neúspěchem OSN se USA rozhodly upevnit kapitalistickou kontrolu nad jižní polovinou Koreje a v květnu 1948 uspořádaly volby do ústavodárného shromáždění pod dohledem OSN, které vyloučily Sověty kontrolovanou severní polovinu země. Prezidentskými volbami, které se v červenci uskutečnily, se prezidentem stal Syngman Rhee.

Občanská válka

Rheeho vláda okamžitě čelila širokému odporu, včetně Dělnické strany Jižní Koreje (WPSK) na ostrově Jeju, a dalšímu hnutí odporu v jižních městech Yeosu a Suncheon, které byly obě násilně potlačeny a zabily více než 30 000 lidí. WPSK viděla volby jako pokus rozdělit zemi na dvě části, místo aby ji sjednotila. Nebyli sami, kdo si to myslel, a v následujících měsících a letech se objevila další hnutí odporu.

15. srpna 1948 se Rhee prohlásil za hlavu Korejské republiky (RoK), jejíž území zahrnovalo celou Koreu, ale sídlila v Soulu, tradičním hlavním městě, které tehdy obsadila americká vojska. V reakci na to vyhlásila Strana pracujících Severní Koreje (WPNK) 9. září konkurenční Korejskou lidově demokratickou republiku (KLDR), která si rovněž nárokovala kontrolu nad celým územím Koreje a jejím hlavním městem byl Soul. Kim Ir-sen, místopředseda strany, byl jejím premiérem.

S prohlášeními se sovětské a americké síly začaly stahovat, přičemž Rudá armáda a většina americké armády z Koreje do konce roku zcela odešly, ačkoli některé americké síly zůstaly. S jejich

nepřítomností však byla situace ještě nestabilnější a v roce 1949 rychle akcelerovala směrem k otevřené občanské válce.

V květnu 1949 se síly obou stran pravidelně střetávaly přes pohraničí a podnikaly nálety na území ostatních a na obou stranách vznikaly partyzánské skupiny. Většina bitev se však odehrála na jihu, protože se Rheeho vláda snažila rozdrtit jedno prokomunistické sjednocovací hnutí za druhým. Toho června se WPNK a WPSK sloučily a vytvořily jedinou sjednocenou Korejskou stranu pracujících (WPK), která bojovala za sjednocenou socialistickou Koreu.

Zakladatel Severní Koreje Kim Ir-sen

© Fotografie Bloggeru [kim_il_sung_official](#) /screenshot

Politika studené války

Již na jaře 1949, kdy represe komunistických sympatizantů na jihu stále aktivně probíhaly, Kim uvažoval o zahájení plného útoku s novou Korejskou lidovou armádou (KPA), vybavenou přebytečným sovětským vybavením. Myšlenka nezískala souhlas sovětského vůdce Josefa Stalina, který cítil, že mezinárodní situace je na takovou válku příliš nestabilní. V Číně dál zuřila občanská válka, kterou komunistické síly toho října nakonec vyhrály, americká intervence v Řecku zajistila porážku řeckých komunistů a americké síly byly stále přítomné v Jižní Koreji. V té době vlastnily jaderné zbraně pouze Spojené státy - první bomba SSSR byla odpálena až v srpnu 1949.

Na jaře následujícího roku se to však změnilo. Čínští komunisté po vítězství v občanské válce založili v Pekingu Čínskou lidovou republiku a do KLR se vrátil značný počet korejských bojovníků vyslaných na pomoc Číňanům v boji o Mandžusko.

Sovětský svaz nyní také vlastnil jaderné zbraně, čímž ukončil americký monopol, a sovětská rozvědka prolomila dostatek amerických diplomatických kódů, aby usoudila, že Washington nebyl dostatečně znepokojen „ztrátou“ Koreje, aby použil jaderné zbraně k zastavení komunistického vítězství.

Stalin dal svůj souhlas ke znovusjednocovací válce KLR, ale pod podmínkou, že jej schválí i čínský vůdce Mao Ce-tung, a dal jasně najevo, že sovětská vojska nebudou přímo zasahovat. Mao se však údajně na Kimovo naléhání zavázal přesunout vojáky na hranici ČLR-KLR a použít je v případě potřeby. Poté, co válka začala a síly Organizace spojených národů zahájily protiofenzívu, překročily 38. rovnoběžku a rychle postoupily do Číny. Sovětští piloti tajně kryli KPA a mohutná čínská síla nakonec a rozhodně vstoupila do války pod korejským velením – Lidová dobrovolnická armáda.

Mezi poslední kapky patřily jihokorejské volby z 30. května, které byl Rhee nucen uspořádat proti své touze a které vyústily v to, že jeho strana Národní asociace ztratila kontrolu nad zákonodárným sborem. Vzhledem k tomu, že několik korejských nacionalistických stran nyní ovládá a na jihu přetrvávají významné prosocialistické a prosjednocovací nálady, zdálo se, že Rheeho pozice vládnoucího kapitalistickému státu jménem Američanů je stále zranitelnější.

O pět dní později, 4. června, si socialisté i komunisté vedli dobře v prvních japonských parlamentních volbách od začátku americké okupace v roce 1945, což ve Washingtonu dále vzbudilo obavy ze ztráty pozice ve východní Asii po „ztrátě“ Číny v předchozím roce. .

Znovusjednocení mírem nebo válkou

Kim se po Rheeově porážce rychle snažil sjednotit, ale jeho první ofenzíva byla diplomatická. 7. června Kim vyzval k uspořádání poradní konference ve dnech 15. až 17. června a k tomu, aby se v srpnu konaly celokorejské volby – oba návrhy byly zamítnuty. Poté 11. června vyslal do Rhee tři diplomaty s mírovou předehrou, kterou jihokorejský vůdce rovněž odmítl. Podle tehdejších amerických diplomatů v Soulu, včetně Johna Fostera Dullese, Rhee tyto předehry odmítl, protože jeho touhou nebylo nic menšího než dobytí Severu, a věřil, že to umožní přeškolení vojáků americkou korejskou vojenskou poradní skupinou.

Syngman Rhee a americký generál Douglas MacArthur na ceremonii inaugurace vlády Korejské republiky, 15. srpna 1948

© [Wikimedia Commons](#)

V průběhu června se nepřátelství podél vnitrokorejské hranice zintenzivnilo, přičemž severokorejské i jihokorejské síly proti sobě zahajovaly nálety a bombardování. Když KPA přesunula své síly na jih k hranici, americká CIA jejich pohyb pozorovala, ale usoudila, že jde o „obranné opatření“ proti dalším jihokorejským útokům, a invazi považovala za nepravděpodobnou.

Poslední severokorejský útok přišel za úsvitu 25. června a jihokorejské síly na hranici se rychle rozpadly. Soul byl zajat o tři dny později. Téhož dne se Rhee pomstil tím, že nařídil masakry podezřelých jihokorejských socialistů a komunistů, včetně Národní ligy bodo.

Historici odhadují, že při těchto represáliích bylo zabito asi 200 000 lidí, i když jihokorejská armáda byla na bitevním poli decimována severokorejskými silami.

27. června Spojené státy předložily rezoluci Rady bezpečnosti OSN 83, vyzývající k tomu, aby Jižní Koreji pomohly mezinárodní síly a obnovily mír na Korejském poloostrově. Rezoluce byla přijata, protože Sovětský svaz bojkotoval OSN v solidaritě s ČLR, protože OSN nadále uznávala Čínskou republiku jako legitimní vládu Číny, i když v té době RoC ovládala pouze Tchaj-wan a ČLR celou pevninu.